

Tècniques bàsiques de direcció

Dades generals

Nom de l'assignatura	Tècniques bàsiques de direcció		
Tipus d'assignatura	Obligatòria		
Impartició	1r o 2n quadrimestre		
crèdits ECTS	2		
Valor total en hores	60	Hores presencials lectives: 30	
		Altres hores presencials: 5	
		Hores per treballs dirigits (no presencials): 0	
		Hores per estudi i aprenentatge autònom: 25	
Professor/a	Daniel Mestre		
Departament	Música Clàssica i Contemporània		

Prerequisits i orientacions prèvies per a cursar l'assignatura

No hi ha prerequisits per aquesta assignatura.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Consultar document general de Competències-Matèries.

Resultats aprenentatge (objectius generals)

Consultar document general de Resultats-Matèries.

Objectius concrets de l'assignatura

Dominar les bases tècniques de la direcció que permetin a l'estudiant poder-se desenvolupar satisfactòriament davant d'un conjunt vocal o instrumental.

Comunicar i transmetre a través del gest el discurs musical de l'obra

Adoptar una postura natural perquè aquesta comunicació gestual sigui el més efectiva i entenedora possible

Saber organitzar-se bé perquè el treball amb el grup sigui eficaç

Familiaritzar-se amb les característiques particulars de cada obra per interpretar-la de manera fidel i adequada.

Introduir-se en la música orquestral i coral, amb les peculiaritats de cada veu i instrument per adreçar-s'hi correctament.

Blocs temàtics (continguts de l'assignatura)

La posició i l'expressió corporal

La comunicació gestual i visual

La respiració

El concepte d'anticipació. L'avantgest actiu, passiu i el final.

Els calderons

La pulsació. Exercicis rítmics. Exercicis per aprendre a mantenir el tempo
Les figures bàsiques. Els diversos compassos (1, 2, 3, 4, 5, 6, Amalgama)
El contratemp i la síncopa
El temps ràpid, el lent, el ritardando, l'accelerando i els canvis de temps
Les conversions de compassos
Les dinàmiques, les pulsacions, les articulacions (el legato, el stacatto, el marcato, el forte, el piano, el crescendo i el diminuendo...)
La independència de mans
El fraseig
L'anàlisi i interpretació de la partitura
Sensibilització auditiva. La direcció activa
Pedagogia i organització de l'assaig
Tècniques d'estudi
Característiques específiques de la direcció coral i de l'orquestral
Resum de les qualitats recomanades als directors

Activitats d'aprenentatges i organització general de l'assignatura

Metodologia de classe i activitats principals d'aprenentatge (presencials i no presencials)

Classes setmanals col·lectives.

L'aprenentatge de l'assignatura és eminentment pràctic i presencial.

Es treballaran i s'introduiran els diferents aspectes tècnics de forma personalitzada i també col·lectiva.

S'experimenta de seguida davant del conjunt pilot que es crea a partir dels mateixos estudiants de l'assignatura.

Caldrà també treballar a casa els diversos exercicis i les obres que s'aniran entregant a cada classe.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

criteris i sistemes d'avaluació de l'assignatura

El professor farà una avaluació inicial purament informativa (sense pes a la qualificació final).

S'avaluarà el treball fet cada terç de quadrimestre (aproximadament cada 10 classes) i hi haurà una prova final amb el grup pilot format amb estudiants de la classe.

Es valorarà l'assimilació dels principals conceptes apresos durant el quadrimestre, així com l'autonomia, el control, el domini tècnic i musical, el coneixement exhaustiu de les obres indicades, la comunicació i l'actitud mostrada.

L'avaluació i la qualificació tindran en compte principalment, però no exclusivament, el criteri del professor.

Activitats d'avaluació i la seva relació amb la qualificació final

Activitat o registre d'avaluació	Període o moment de realització	Pes en la qualificació final
Participació i aportacions a classe	Avaluació continuada	5%
Primera avaluació	Primer terç del quadrimestre	25%
Segona avaluació	Segon terça del quadrimestre	30%
Avaluació final	Final de curs	40%

Fonts d'informació bàsica

Es seguirà un dossier que els estudiants poden recollir al servei de reprografia o també imprimir-se a casa a partir del primer dia de classe, on hi ha els exercicis i les obres que es treballaran durant el quadrimestre.

Els estudiants que ho desitgin poden llegir alguns llibres que els poden ajudar a introduir-se i aprofundir més en el món de la direcció. Heus ací alguns exemples que proposo:

BARENBOIM, D.: El so de la vida / Edicions 62, 2008

BERNSTEIN, L.: El Mestre us convida a un concert / Siruela, 2007

BOULEZ, P. (converses amb Gilly, C): La escritura del gesto / Gedisa Editorial, 2003

BUSCH, B. R.: El director de coro (gestos y metodología de la dirección) / Ed. Real Musical, 1995

ERICSON E., Ohlin G.: Choral Conducting / Walton Music, 1974

HARNONCOURT, N.:

El diàlogo musical: reflexiones sobre Monteverdi, Bach y Mozart / Paidós Ibérica, 2003

La música como discurso sonoro / El Acanalado, 2007

LANG, K.: Sergiu Celibidache und Wilhelm Furtwängler / Wissner-Verlag, 2010

MEIER, G.: The Score, the Orchestra, and the Conductor / Oxford University Press, 2009

RIBÓ, E.: Consideracions sobre la direcció coral/ Edicions de la FCEC, 1995

SCHERCHEN, H.: El arte de dirigir la orquesta / Ed. Labor, 1992

STRAVINSKY, I.: Poética musical / Taurus Ediciones, 1977

SWAROWSKY, H.: Direcció de orquesta. Defensa de la obra / Ed. Real Musical, 1988